

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2024

aruandeaasta lõpp: 31.12.2024

ärinimi: OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus

registrikood: 10057662

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Kristiine linnaosa,
Marja tn 4d

postisihthnumber: 10617

telefon: +372 6112900

faks: +372 6112901

e-posti aadress: info@klab.ee

veebilehe aadress: www.klab.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	12
Bilanss	12
Kasumiaruanne	13
Rahavoogude aruanne	14
Omakapitali muutuste aruanne	15
Raamatupidamise aastaaruande lisad	16
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	16
Lisa 2 Raha	19
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	21
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	22
Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad	23
Lisa 8 Kasutusrent	23
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	24
Lisa 10 Võlad tarnijatele	24
Lisa 11 Võlad töövõtjatele	24
Lisa 12 Sihtfinantseerimine	24
Lisa 13 Osakapital	26
Lisa 14 Müügitulu	26
Lisa 15 Muud äritulud	27
Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused	27
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	28
Lisa 18 Tööjõukulud	28
Lisa 19 Muud ärikulud	29
Lisa 20 Seotud osapooled	29
Aruande allkirjad	31
Vandeaudiitori aruanne	32

TEGEVUSARUANNE 2024

LÜHIÜLEVAADE

Osaühing Eesti Keskkonnauuringute Keskus (edaspidi EKUK) on riigi ainuomandis olev äriühing, mis on kantud Äriregistrisse 14.08.1996.a. registrikoodiga 10057662. Osaühing asutati 25.07.1991.aastal Eesti Looduskaitse Inspeksiooni ja RPUI Eesti Maaparandusprojekti poolt. Lisaks Tallinnale toimub EKUK-i töö kolmes regionaalses osakonnas: Ida-Virumaal, Pärnus ja Tartus.

PEAMISED TEGEVUSVALDKONNAD

EKUK on keskkonna ja kliimauuringute kompetentsikeskus ning peamine riigi koostööpartner ja nõustaja keskkonnaseisundi komplekshindamisel ja keskkonnavalase toimepidevuse tagamisel. EKUK-i põhiülesandeks on olla Eesti Vabariigi partner rahvusvahelistest kliimakokkulepetest, EL-i õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmisel ning keskkonnakaitse ja -järelvalve funktsioonide kindlustamine ja oma kompetentsivaldkonnas rahvusvahelistelt võetud kohustuste täitmine. EKUK pakub tulemuslikke lahendusi järgmistel põhitegevusaladel:

- kliimamuutustega seotud kvaliteetsete andmete koondamine teadmuskeskusesse;
- keskkonnauuringud (vee-, õhu-, pinnase- ja vedelkütuste analüüsid riikliku keskkonnaseire ja riikliku keskkonnajärelvalve tarbeks);
- keskkonnaprojektide koordineerimised ja juhtimised;
- toorme ja toodangu laboratoorsed analüüsid;
- keskkonnaekspertiisid ja auditid;
- reostusproovide identifitseerimised reostusallika väljaselgitamiseks;
- ohtlike jäätmete analüüsid ja käitlemised;
- teadus- ja arendustegevused;
- keskkonnavalased nõustamised ja koolitused;
- tollilabori kompleksteenuse osutamised.

Riigile kuuluva äriühinguna tagab EKUK tulenevalt riigiga sõlmitud halduslepingust mitmete riiklike ülesannete täitmise. EKUK tagab kasvuhoonegaaside (edaspidi KHG) heitkoguste inventuuri, KHG heitkoguste prognooside ning poliitikate ja meetmete ning muude KHG heitkoguste ja kliimamuutuste aruannete koostamise korraldamise Eestis ning aruannete tähtajalise esitamise Euroopa Komisjonile ja ÜRO-le. Lisaks tagab Osaühing riigile kuuluva äriühinguna välisõhu seire ja kõrgendatud saastatusest tulenevatest võimalikest ohtudest varajase hoiatamise süsteemi toimimise. Halduslepingust tulenevalt on EKUK ka riikliku kütuseseire täitja ja mitmete riikliku keskkonnaseire allprogrammide vastutav täitja. EKUK on aastatega arenenud riigile hädavajalikke teenuseid pakkuvaks juhtivaks kliima- ja keskkonnauuringuid ning analüüse teostavaks kaasaegseks ettevõtteks, mis tagab tarviliku täpsuse ja kvaliteediga toeka hulga mitmekesiste analüüside asjakohase teostamise Kliimaministeeriumi, selle allasutuste, Maksu- ja Tolliameti ja teiste ametkondade ning järelvalveasutuste töö häireteta kindlustamiseks. EKUK peamiseks ülesandeks on olla riigile keskkonna- ja kliimauuringute valdkonna paindlik kompetentsikeskus.

2024.AASTA TEGEVUSEESMÄRKIDE TÄITMINE

EKUK-i 2024. aasta äritulud kokku olid 11 078 093 eurot, millega ületati 9 % 2024. aastaks seatud äritulu tegevuseesmärki (so. 10 140 000 eurot). Olulise osa äritulust moodustas müügitulu 4 791 684 eurot, mis kasvas 2023. aastaga võrreldes 983 852 eurot. Äritulu kasv oli 10%. Investeeringuid teostati majandusaastal 922 944 euro ulatuses. Tegevuseesmärkides planeeritud investeeringute lepingud on sõlmitud ja tärned saavad 2025. aastal.

Järgnev lühikokkuvõte peamistest tulemustest 2024. aastal, mis annab ülevaate EKUK tegevuste ulatusest ning kvaliteedist. Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ tegevuse olulisemad tulemused 2024. aastal olid:

- EKUK on täitnud kõikide riiklike institutsioonidega sõlmitud lepingulised kohustused, mis tulenevad riigi poolt osaühingule pandud põhikirjalistest nõuetest. Nõuded tulenevad peamiselt ÜRO konventsioonidest, EL määrustest ja direktiividest ning Eesti seadustest;
- EKUK koostas osaühingu uue strateegia ja strateegia rakenduskava 2024-2027 aastaks;

- EKUK alustas uue perioodi (2024-2027) arendustöödega erinevates sektorites, et muuta KHG aruandlus riigispetsiifilisemaks ja riiklike kasvuhooonegaaside vähendamise eesmärkide jälgimine täpsemaks ning läbipaistvamaks.
- EKUK andis sisendi kliimaseaduse protsessi, mh tõlgendas kasvuhooonegaaside inventuuri ja prognoose kliimaseaduse eesmärkide kontekstis ning nõustas kliimanõukogu, kliimaseaduse juhtrühma ja töörühmi seoses KHG heitkoguste arvutustega lähtuvalt KHG aruandluse metoodikast.
- EKUK osales rahvusvaheliste kliimaläbirääkimiste sessioonidel SB60 Bonn ja COP29 Bakuus, kus panustas Euroopa Liidu läbirääkimismeeskonna töösse ja jälgis KHG aruandlusteemade läbirääkimisi.
- EKUK on Horizon projekti Regions4Climate (R4C) Eesti juhtivpartner. Projekti eesmärgiks on aidata Pärnumaa piirkonna planeerimisel võtta senisest enam arvesse vastupidavat kliimamuutustele, et arendada kliimamuutuste suhtes vastupidavat ühiskonda.
- EKUK alustas Horizon projektiga MARCHES (Methodologies for Assessing the Real Costs to Health of Environmental Stressors), milles EKUKi roll on üle Eestiliste õhukvaliteedi modelleerimiste teostamine SILAM mudeliga
- 2024.aastal läbiti edukalt Eesti Akrediteerimiskeskuse poolt läbiviidud katselabori ja pädevuskatsete korraldaja järelevalvehindamise. Hindamise käigus muudeti ka akrediteerimisulatus, kuna laboriteenuste vajadused turul on pidevas muutuses. Ulatusse lisati 8 uut metoodikat ning eemaldati 12 metoodikat.
- EKUK-ile on hetkel väljastatud alljärgnevad akrediteeringud:
 - EVS-EN ISO/IEC 17025 nõuetele vastava katselabor keskkonna, toiduainete, alkoholi, gaaside, naftasaaduste ja vedelkütuste proovivõtu ja analüüside, koguste mõõtmise ning pinnase geotehniliste katsete valdkonnas, kehtib kuni 09.06.2028;
 - EVS-EN ISO/IEC 17043 nõuetele vastav pädevuskatsete korraldaja, kehtib kuni 15.05.2028 aastani (referentlabori kohustuste täitmiseks veeuuringute valdkonnas).
- 2024.aasta lõpus viidi läbi EKUK klientide rahulolu-uuring. Keskmine rahulolu EKUK teenustega oli 10-palli skaalas 8,8 palli, mis on kõrgeim tulemus alates 2015.aasta läbi viidud uuringute seas. Klientide kõrge rahulolu on kinnitusks teenuste kvaliteedi kõrgele tasemele ning tõhusale juhtimisüsteemile.
- Referentlabori nõuetele vastavuse tagamiseks osaleti tavapäraselt mitmetes rahvusvaheliste pädevuskatsete skeemides kooskõlas Veeseaduse ja Direktiivi 2009/90/EÜ nõuetega heit-, reo-, pinna-, põhja- ja merevee ning reoveesette valdkonnas.
- EKUKi Õhukvaliteedi- ja kliimaosakond on vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse § 30-le õhukvaliteedi hindamise referentlabor Eestis.
- Osaleti ja viidi edukalt lõpule järgmine rahvusvaheline Interreg projekt: HAZBREF – "Hazardous industrial chemicals in the IED BREFs" (Täiustada ohtlike ainete käsitlemist parima võimaliku tehnika referentsdokumentides (BREF));
- Panustati LIFE IP CleanEST projekti (Ida-Viru veemajanduskava meetmeprogrammi rakendamine Viru alam-vesikonnas ning uue veemajanduskava koostamise toetamine perioodiks 2021-2027), milles Keskusel on mitmes tegevusvaldkonnas juhtiv roll;
- Esitati taotlus LIFE SIP WetEST projekti. LIFE SIP for WATER on aluseks Lääne-Eesti VMK rakendamiseks aastaks 2027. Rakendusmeetmete ajakohastamine, uudsete lahenduste väljatöötamine;
- Jätkati aktiivselt tööd Eurachemi organisatsioonis ja võeti osa rahvusvahelise analüütilise keemia organisatsiooni Eurachem aastakonverentsist. Riin Rebane on Eurachemi täitevkomitee liige ning osaleb organisatsiooni kommunikatsiooni ja sümbolite ühtlustamise töörühmas;
- Jätkus tihe koostöö Tartu Ülikooli, Tallinna Tehnikaülikooli, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudi ja Eesti Keskkonnanuuringute Keskuse vahel AKKI (Analüütilise keemia kvaliteedi infrastruktuur) raames, mis aastast 2021 on Tuumiktariistu loendis ja finantseeritud Eesti Teadusagentuuri (TT4) poolt. AKKI on valdkondadeüleline infrastruktuuriobjekt, mis toetab moodsate keemilise analüüsi metoodikate arendamist ja rakendamist ning analüüsitulemuste kvaliteedi tagamist teadus-, järelevalve- ja tööstuslaborites. Esitasime 2024.aastal uue teekaardi taotluse, mis ka rahuldati ning oleme jätkuvalt aastatel 2024–2029 Eesti teadustariistu teekaardil (https://etag.ee/wp-content/uploads/2024/01/Ministri_2024_KK_nr_1.1-2_24_325.pdf).
- EKUK alustas Copernicus projektiga "CAMS NCP Estonia – Increasing the Awareness and Uptake of CAMS Products in Estonia", mille üheks väljundiks muu hulgas on riiklike KHG inventuuriandmete verifitseerimine CAMS rakenduste abil ja CAMS mudelprognooside kasutamine Eesti õhukvaliteedi juhtimissüsteemis.

KESKKONNA-JA ANALÜÜTILINE KEEMIA

Keskkonna- ja analüütilisekeemia valdkond teostab keemilisi ja keemilis-füüsikalisi analüüse pinna-, põhja-, joogi-, basseini-, reo- ja heitveest, elustikust, taimsest materjalist ning pinnasest, suudab hinnata puhastusseadmete töö tõhusust või avariidest põhjustatud saaste ulatust, teeb reo- ja sademevee kompleksuuringuid ning veekogude hüdrobioloogilisi uuringuid.

EKUKi kvaliteedijuhtimissüsteem tagab, et kõik direktiivi 2000/60/EÜ alusel keemilise seire kavade elluviimisel kasutatavad analüüsimeetodid, sealhulgas laboratoorsed, väli- ja on-line-meetodid on akrediteeritud kooskõlas EN ISO/IEC-17025-ga.

EKUK on riigi partner mitmete veemajandusega seotud direktiivide rakendamisel Eestis. Nende direktiivide täitmiseks on vajalikud kõrge kvalifikatsiooniga keskkonnauuringud. EKUK suudab mitte ainult teostada analüüse, vaid ka anda asjakohaseid hinnanguid analüüsibjektide kohta ning teha järeldusi keskkonnaseisundi ja selle mõjutavate survetegurite kohta. Selleks kasutatakse erinevaid meetodeid, sealhulgas vooluveekogude modelleerimistehnikaid. EKUK saab anda soovitusi reoveepuhastusprotsesside optimeerimiseks ja tõrkeotsinguks.

Halduslepingu alusel täideti haldusülesandeid järgmiste riikliku keskkonnaseire allprogrammide suhtes:

- Siseveekogude seire allprogramm, sh:
 - Võrtsjärve seire;
 - Väikejärvede seire;
 - Jõgede seire;
 - Peipsi järve seire;
- Mereseire alamprogramm, sh:
 - Ohtlike ainete seire meres;
- Põhjavee seire alamprogramm, sh:
 - Põhjaveekogumite ja Nitraaditundliku ala põhjavee seire;

Täiendavate seire ülesannete täitmine ja muud tegevused:

- Heitvee taaskasutuse potentsiaali nõing mõjude analüüsimine
- Operatiivseire varem rakendatud meetmete tõhususe hindamiseks ja väljalaskmete kontrollseire
- Metsaseire keemilised analüüsid
- Projekti Life IP CleanEST LIFE17 IPE/EE/000007 raames Ida-Eesti vesikonna veekogumite seire
- Projekti taotluse esitamine LIFE SIP WetEST projekti. LIFE SIP for WATER on aluseks Lääne-Eesti VMK rakendamiseks aastaks 2027. Rakendusmeetmete ajakohastamine, uudsete lahenduste väljatöötamine;
- AdaptEst raames juhime WP4 - Taaskasutusvee strateegia koostamine.
- EKUK eksperdid osalevad Euroopa Liidu tasandil moodustatud ekspertrühmades - EU Commission Marine Strategy Framework Directive Expert Network on Contaminants
- Läänemere riikide koostöösse (HELCOM) panustavad EKUK erialaekspertid tööruhmades (sh HELCOM Expert Group on Hazardous Substances, EG HAZ monitoring sub-team, EG-HAZ Substances of emerging concern and screening sub-team jne)
- EKUK osaleb Läänemere järgmise seisundi hinnangu (HOLAS III) ettevalmistamisel ja koostamisel.
- EKUK osaleb naaberriikide ühise mereala uurimises Soome lahe koostöö raames -Gulf of Finland scientific cooperation.
- Vee erikasutajate omaseire proovivõtt ja analüüs
- Reoveeuuringud koostöös Justiitsministeeriumiga

Valdkonna eesmärgid ja haldusülesanded on täidetud kvaliteetselt ja tähtaegselt.

ÕHUKVALITEEDI-JA KLIIMAOSAKOND

Õhukvaliteedi valdkonna põhiülesandeks on riikliku ja rahvusvahelise õhukvaliteedi seire teostamine ja välisõhu kvaliteedi hindamine, heiteseire läbiviimine, eriheitetegurite määramine, kütteseadmete katsetamine ja kaitsemaskide testimine, sealhulgas;

- Õhukvaliteedi modelleerimine ja modelleerimisteenuse pakkumine;
- Õhukvaliteedi arvutuslikuks hindamiseks vajaminevate lähteandmete ja andmestike koostamine ning avalikkusele kättesaadavuse tagamine;
- Õhukvaliteedi valdkonnas rahvusvaheliste aruannete koostamine ja andmete edastamine Euroopa Keskkonnaametile ja Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile;
- Avalikkuse informeerimine õhukvaliteedi muutustest ja piirväärtuseid ületavatest tasemetest.

Halduslepingu alusel täideti haldusülesandeid järgmiste riikliku keskkonnaseire allprogrammide suhtes:

- Välisõhu kvaliteedi seire (välisõhu kvaliteedi hindamine vastavalt välisõhu direktiividele 2008/50/EÜ ja 2004/107/EÜ ning õhusaasteainete kauglevi Genfi konventsioonile);

- Sademete keemia seire (sadevetes sisalduva saaste hindamine ja sadenemiskoormuste arvutamine);
- Vilsandi ja Saarejärve keskkonnapoleksseire (looduskeskkonna seisundi poleksne hindamine).

Õhukvaliteedi hindamise referentslaborina täidetakse järgmisi ülesandeid:

- Välisõhu kvaliteedi hindamine riiklikul tasandil;
- Eri mõõtesüsteemide, sealhulgas meetodite, seadmete, võrkude, laborite ja nende mõõtmistäpsuste asjakohasuse analüüsimine, mõõtmistäpsuse tagamine ja hindamismeetodite analüüs;
- Euroopa Komisjoni korraldatavate õhukvaliteedi hindamise kvaliteedi tagamise programmide koordineerimine Eestis ning koostöö teiste Euroopa Liidu liikmesriikide ja Euroopa Komisjoniga;
- Osalemine Euroopa Komisjoni korraldatavates õhukvaliteedi hindamise kvaliteedi tagamise programmide võrdluskatsetes;
- Õhukvaliteedi andmete kogumise ja esitamise kvaliteedi tagamine ning kvaliteedikontrolli süsteemi nõuetekohane rakendamine;
- Avalikkuse teavitamine õhukvaliteedi tasemest;
- Keskkonnaseisundi kahjustamise ja ohuolukordade esinemise korral operatiivselt asjaomaste institutsioonide teavitamine.

Muud tegevused:

- Tahkekütteseadmete katselaboris kondenseeruvate peenosakeste mõõtmised ja kütteseadmete testimine;
- Kohtla-Järve õhukvaliteedi uuringud ja projekti lõpparuande koostamine;
- Osalemine EVS/TK 28 "Välisõhk ja kiirgusohutus" töös;
- Õhukvaliteedi portaali täiendamine;
- SILAM regionaalskaala mudeli juurutamine Airviro modelleerimissüsteemi;
- Jätkakti SF21+ projekti "Õhukvaliteedi seirevõrgustiku arendamine ja täiendamine ning asukohapõhise terviseriski hinnangute süsteemi loomine" projekti tegevustega ja uute välisõhu analüüsiseadmete hankeprotsessiga;
- Osalemine partnerina Horizon projektis MARCHES (Methodologies for Assessing the Real Costs to Health of Environmental Stressors), milles EKUKi roll on üle Eestiliste õhukvaliteedi modelleerimiste teostamine SILAM mudeliga;
- Airviro HYPE mudeli kalibreerimine ja kasutajaliidese arendustööd;
- Osalemine Horizon projektis Regions4Climate (R4C), milles EKUK üheks rolliks on Pärnu linna sensorsüsteemide andmehõive Airviro süsteemi abil ning andmete automaatne töötlumine ja analüüsimine ning avalik kuvamine.
- Osalemine Copernicus projektis "CAMS NCP Estonia – Increasing the Awareness and Uptake of CAMS Products in Estonia", mille üheks väljundiks muu hulgas on riiklike KHG inventuuriandmete verifitseerimine CAMS rakenduste abil ja CAMS mudelprognooside kasutamine Eesti õhukvaliteedi juhtimissüsteemis.
- EKUK on kaasatud Genfi piiriülese õhusaaste kauglevi konventsiooni töösse ja EKUK spetsialist Marek Maasikmets juhhib antud konventsiooni rakenduskomitee (IC) tööd.

Kliimavaldkonna põhiülesanneteks on kliimamuutuste ja kasvuhoonegaasidega seonduvate rahvusvaheliste ja Euroopa Liidu aruandluskohustuste täitmine; fluoriid kasvuhoonegaaside (edaspidi F-gaaside) ja osoonikihti kahandavate ainetega (edaspidi OKA-dega) seotud rahvusvaheliste ja siseriiklike regulatsioonide rakendamise korraldamisel osalemine ning riikliku käitluskeskuse töö tagamine.

ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni, Kyoto protokollide ja Pariisi kokkuleppe osalised peavad arvestust pidama KHG heitkoguste üle ning esitama need andmed rahvusvaheliselt ühtlustatud juhiste kohaselt. Lisaks on Eesti EL-i liikmesriigina kohustatud esitama KHG alast aruandlust Euroopa Komisjonile. EKUK on vastutav ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonis, Kyoto protokollis, Pariisi kokkuleppes ja EL-i õigusaktides sätestatud KHG aruandlusnõuete täitmise korraldamise, sh KHG heitkoguste inventuuri, prognooside ja kohanemise aruandluse koostamise ja esitamise eest.

2024.aasta oli üsna eriilmeline, kuna halduslepingu ülesannete kõrvale tulid jooksvalt mitmed teised suuremad tööd. Kõige suurem panus anti Kliimakindla majanduse seaduse eelnõu väljatöötamisse. EKUK tõlgendas kasvhoonegaaside inventuuri ja prognoose kliimaseaduse eesmärkide kontekstis ning nõustas kliimanõukogu, kliimaseaduse juhtrühma ja töörühmi seoses KHG heitkoguste arvutustega lähtuvalt KHG aruandluse metoodikast.

2024.aasta sügiseks valmis eraldi tööna ka Tallinna linna KHG inventuur.

Lisaks töötas EKUK välja mudeli asutuste KHG jalajälje hindamiseks ning 2024. aastal piloteeriti ja katsetati mudelit superministeeriumi peal, kelle KHG jalajälge hinnati.

EKUK ekspert osales ÜRO poolt kokku kutsutud rahvusvahelise auditeerimiskonna liikmena Horvaatia kliimaaruande auditeerimisel.

Osoonikihi kaitseks on riik võtnud rahvusvahelise kohustuse kõrvaldada järkjärgult kasutusest OKA-d. Järkjärgult tuleb vähendada ka F-gaasid kasutamist. EKUK panustab OKA-de ja F-gaaside keskkonnaohutusse käitlemisse Eestis ning osaleb sellega seotud regulatsioonide väljatöötamisel ja rahvusvahelises koostöös. Samuti on EKUK OKA-de ja F-gaaside käitlemiskeskuse haldaja ning tegeleb OKA-de ja kõrge GWP-ga HFC-de alternatiivsete tehnoloogiate kasutuselevõtu edendamise külmasektoris.

2024. aasta märtsis jõustus uus F-gaaside määrus ning selle tulemusel toimus koostöös Kliiministeeriumi ja EKUKiga mitmeid F-gaaside uue määruse alaseid informeerimise üritusi sektori ettevõtetele ja asutustele. EKUK eksperdid andsid oma suure panuse uue määruse tõlgendamisel ning selgituste jagamisel sektorile. Samuti on EKUK eksperdid kaasatud uue kutsesüsteemi loomisse, mis peab vastama uue määruse nõuetele.

2024. aasta suveks valmis Käitluskeskuse strateegia, algasid läbirääkimised välismaiste partneritega külmagaaside taasväärtustamise ja hävitamise teemal.

KÜTUSEKVALITEEDI JA TOLLITEENUSTE OSAKOND

Kütusekvaliteedi ja tolliteenuste valdkonna põhiülesandeks on teostada halduslepingu alusel iga-aastast riiklikku kütusesekreiti ja valmistada ette dokumentatsioon kütusekvaliteedi aruandluse esitamiseks Euroopa Komisjonile, samuti täita Maksu- ja Tolliameti jaoks tollilabori ülesandeid.

- Riikliku kütusesekreiti raames kontrolliti 2024. aastal 235 tanklat ja 6 terminali ning võeti ja analüüsiti 600 mootorkütuse proovi. Katlamajadest võeti ja analüüsiti 90 kütuse proovi ning Keskkonnaameti poolt toodi 27 laevakütuseproovi väävlisisalduse kontrolliks, sh 5 täisanalüüsi vastavalt KeM määruse nr 73 lisa 4 nõuetele. Iga-aastane Euroopa Komisjonile esitatav kütusekvaliteedialane aruanne esitati tähtaegselt Kliiministeeriumile ning Euroopa Komisjonile. Lisaks viidi läbi KHG ja õhusaasteainete inventuuri ja prognooside sisendparameetrite mõõtmised vedelkütustest.
- EKUK osutab vajalikke teenuseid ka AS Eesti Varude Keskusele (kes haldab Eesti riigi 90 päeva vedelkütusevarusid) ja osaleb Eesti Standardikeskuse Tehniliste komitee TK 37 "Kütuste ja määrdeainete kvaliteet" ja TK 57 "Põlevkivi ja põlevkiviproduktide töötlemine" töös.
- 2024. aastal alustati parafiinse diislikütuse sisalduse määramist diislikütuses (üleüldiselt biokütuse osakaalu määramine diislikütuses, HVO) Tallinna Tehnikaülikoolis, kes lubab kasutada analüüsi läbiviimiseks vajalikku vedeliktsintsillaatorit. Osakond vajaks aga oma seadet edaspidiseks ladusaks tööks.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 on OÜ-l EKUK, kui riigi äriühingul kohustus rakendada äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus. HÜT on äriühingu juhtimise ja kontrollimise süsteem. Alljärgnevalt kirjeldatakse EKUK-i juhtimist 2024. aastal ja selle vastavust HÜT-le. Eestis registreeritud äriühingu Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ (EKUK) juhtimisorganiteks on üldkoosolek, nõukogu ning juhatus.

Üldkoosolek

EKUK - kuulub 100% riigile, osa valitsejaks on Kliiministeerium ja ainuosaniku esindajaks osanike koosolekul on kliiminister. Üldkoosolek on ettevõtte kõrgeim juhtimisorgan, kes kehtestab osaühingule omaniku ootused, millega määratakse strateegilised ja finantseesmärgid. Majandusaastal toimus üks üldkoosolek ja kolm ainuosaniku koosolekut:

23.04.2024. aastal toimunud üldkoosolek kinnitas 2023. majandusaasta auditeeritud aastaaruande ja tegi ettepaneku kasumi jaotuse kohta. Üldkoosolek otsustas:

- Lähtudes 2023. a majandusaasta aruandest ning osaühingu nõukogu 26.03.2024 aruandest hindan OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus 2023. a majandusaasta edukaks. OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus on täitnud 2023. majandusaastal kõik omaniku ootustega määratud eesmärgid. Riigi osalus osaühingus on vajalik (detailsed põhjendused esitatud 08.04.2022 üldkoosolekul kinnitatud omaniku ootustes).

28.05.2024 .a.toimunud ainuosaniku koosolekul kutsuti OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus nõukogust tagasi Ilmar Jõgi.

31.10.2024 .a.toimunud ainuosaniku koosolekul kinnitati OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus põhikiri.

10.12.2024 .a.toimunud ainuosaniku koosolekul valiti OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus nõukogu liikmeks Kaire Kongo.

Nõukogu

Uue, 31.10.2024 .a. kinnitatud EKUK põhikirja kohaselt on nõukogus 3 - 5 liiget, kes nimetatakse kuni viieks aastaks. Nõukogu pädevus on määratud äriühingu põhikirjas, mille kohaselt osaühingu nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb EKUK-i tegevuse planeerimise ja juhtimise korraldamisel ning otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ning osaühingu ja osaniku huvides. Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. 2024.aastal toimus 4 nõukogu koosolekut. Nõukogu liikmed peavad vältima huvide konflikti tekkimist oma tegevuses, ei kasuta äriühingule tehtud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides ning lähtuvad oma tegevuses osaühingu ja Eesti riigi kui omaniku huvidest. Nõukogu liikmed peavad kinni konkurentsikeelust ega osale ettevõtluses osaühinguga samal tegevusalal. Ainuomaniku otsusega 28.05.2024 nr 1-3/24/20 kutsuti EKUK-i nõukogust tagasi Ilmar Jõgi. Ainuomaniku otsusega 10.12.2024 nr 1-3/24/43 valiti EKUK-i nõukogusse Kaire Kongo. EKUK-i tööd 2024.aastal koordineeris ja juhtis nõukogu koosseisus: esimees Antti Tooming (01. jaanuar - 31. detsember) ning liikmed Sandra Särav – Tammus (01. jaanuar - 31. detsember), Alar Konist (01. jaanuar - 31. detsember), Ilmar Jõgi (01. jaanuar -28. mai) ja Kaire Kongo (10. detsember - 31. detsember). Majandusaastal oli nõukogu peamiselt neljaliikmeline, perioodil 28.mai kuni 10.detsember oli nõukogu kolme liikmeline.

Juhatus

EKUK-i esindab ja juhib kaheliikmeline juhatus. Juhatus on EKUK-i juhtimisorgan, mis esindab ja juhib osaühingut igapäevaselt. Põhikirja kohaselt võib ettevõtet esindada kõigis õigustoimingutes iga juhatuse liige. Juhatus lähtub otsustamisel osaühingu parimatest huvidest ning kohustub tagama osaühingu jätkusuutliku arengu vastavalt seatud eesmärkidele ja strateegiale. Juhatus tagab osaühingu tegevusvaldkonnast lähtudes ettevõtte tegevuses sobiva riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise. Juhatus peab järgima EKUK nõukogu seaduslike korraldusi. Juhatus teeb oma prima tagamaks, et firma järgiks oma tegevuses kehtivaid õigusakte ja järgib rahvusvaheliselt ja siseriiklikult tunnustatud eetilise käitumise põhimõtteid ja reegleid. Juhatus on töö efektiivsuse tagamiseks on vastutusvaldkonnad liikmete vahel selgepiiriliselt ära jagatud. Juhatus ülesandeks on hinnata EKUK-i äriske ja rakendanud vajalikke meetmeid, et vältida mistahes kahjulikke mõjusid osaühingule. EKUK-i riskide hindamine on pidev protsess, mis toimub iga-aastaselt. Juhatus tegutseb kooskõlas nõukogu seaduslike otsustega. Infovahetust juhatuse ja nõukogu vahel võib nimetada ulatuslikuks. Ükski juhatuse liige ei ole äriühingu suhtes konkurent. Puudub huvide konflikt juhatuse liikmete (ning nendega seotud isikute) ja äriühingu huvide vahel. Korruptsiooniennetuse tõhustamiseks on kehtestatud juhend huvide konflikti vältimiseks ja eetikanõuded EKUK-i lepingupartneritele. EKUK teostab kõiki oma teenuseid objektiivselt ja erapoolelt. Juhatus liikmetele ei ole kehtestatud pikaajalisi preemiasüsteeme. Juhatus töö korraldamisel ja juhatuse ning nõukogu koostöös lähtutakse HÜT-ist. Keskuse igapäevast majandustegevust juhib juhatus koosseisus: Margus Kõrt (esimees) ja Priit Alumaa. Juhatus on jälginud HÜT nõudeid, arvestades seejuures erisusi, mis tulenevad asjaolust, et EKUK on riigi äriühing, millele kehtivad Riigivara seaduses sätestatud erisused.

Teabe avaldamine

EKUK avaldab oma veebilehel informatsiooni nõukogu ja juhatuse koosseisu kohta, selles tehtud muudatused ja nõukogu liikmele määratud tasu suuruse 10 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest. Juhatus koosseis ja selles tehtud muudatused avalikustatakse EKUK-i veebilehel 5 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

Lisaks sellele avaldatakse veebilehel osaühingu põhikiri, äriühingu üldkoosoleku ja osaniku koosoleku otsused, andmed audiitori kohta ja majandusaasta aruanne.

Majandusaasta esimese ja kolmanda kvartali kasumiaruande, bilansi ja rahavoogude aruande võrrelduna eelmise aasta sama perioodi andmetega ning ülevaate kvartali majandustegevusest ühe kuu jooksul pärast kvartali lõppemist. Majandusaasta teise ja neljanda kvartali kasumiaruande, bilansi ja rahavoogude aruande võrrelduna eelmise aasta sama perioodi andmetega ning ülevaate kvartali majandustegevusest kahe kuu jooksul pärast kvartali lõppemist;

Nimetatud teave, otsused, aruanded ja ülevaated on veebilehel kättesaadavad viie aasta jooksul pärast nende avalikustamist.

EKUK avaldab täiendavalt oma uudiseid ja tööpakkumisi mikroblogimise veebisaidil https://twitter.com/EKUK_KLAB

Finantsaruandlus ja auditeerimine

EKUK-i riskijuhtimise oluliseks osaks on sisekontrollisüsteemide tõhususe tagamine ja jälgimine. Sisekontrolli süsteemi tõhususe hindamine ning riskide juhtimine tugineb „kolmel sambal”: finantsaruandlus, siseaudit ning sõltumatu finantsaudit. EKUK-i sisekontrollisüsteemi kujundamisel ja rakendamisel on järgitud kehtivaid õigusakte ja rahvusvaheliselt üldtunnustatud standardeid. Siseauditi funktsiooni katmisel kasutatakse nii EKUK sisest siseauditi üksust kui ka väliseid kontrole. Sõltumatu finantsaudiitori töö on usaldatud rahvusvahelise metodoloogiaga audiitoräriühingule. EKUK-i siseaudiitoriks on Juhan Kull, kelle ülesandeks on igapäevane töö sisekontrollisüsteemi rakendamisel ning tõhustamisel. EKUK koostab finantsaruanded Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardite nõuete kohaselt. 23.04.2024. a. toimunud üldkoosolek nimetas Irja Pärna aktsiaseltsist BDO EKUK-i audiitoriks järgnevas kolmeaastaseks perioodiks.

Personalipoliitika

EKUK-i keskmine töötajate arv 2024. aastal oli 163 töötajat sh. osalise tööajaga 31 töötajat ja kaks juhatuse liiget. Euroopa Liidu direktiivide tundmise vajadus ja Euroopa Komisjoni järelevalve Eesti Vabariigile pandud keskkonna- ja kliimapolitiika alaste ülesannete täitmisel esitavad kõrgendatud nõudeid ka töid teostavate Keskuse asjatundjate kvalifikatsioonile. Koolitusvajaduse katmiseks ja töötajate oskuste tõstmiseks viiakse pidevalt läbi sisekoolitusi ning osaletakse mitmesugustel rahvusvahelistel seminaridel ning teaduskonverentsidel. Asjakohase teabe saamiseks koostab Keskuse kvaliteedi- ja vastavushindamise osakond teadmiste ja oskuste täiendamise vajadustele koolitusprogrammi, mille kinnitab juhatus. Olulisemad koolitused, kus EKUK-i töötajad on osalenud, olid alljärgnevad, sulgudes osalenud töötajate arv:

- Pätevuskatsete tulemuste hindamine laboris (31);
- Inimlikud vead katselaboris (12);
- Juhtimissüsteemi siseaudiitori koolitus (28)
- Kromatograafia kursus (16)
- Esmaabi koolitus (44)
- Generatiivse AI kasutamise koolitus (47)
- Testa FID analüsaatorite kasutajakoolitus Münchenis (3)
- European Aerosol Conference 2024 Tampere (4)
- Rahvusvaheline Läbipaistvusaruande (*Biennial Transparency Report*), sh KHG inventuuri auditi koolitus (4)

Juhtimissüsteemi siseauditite läbiviimisel osales 2024 aastal 29 töötajat, kes olid läbinud vastava sisekoolituse. Laiapõhjaline siseaudit tagab juhtimissüsteemi tulemusliku rakendamise ettevõttes ning annab ühtlasi võimaluse erinevate osakondade töötajatel kogemusi vahetada ning suhelda.

2024.aasta lõpus viidi läbi EKUK klientide rahulolu-uuring. Teenuste erinevatele aspektidele antud hinnangute seas sai kõrgeima tulemuse personali pädevus (4,8 palli 5-st).

Riskiohje

Riskiohje on EKUK juhtimissüsteemi oluline osa. Perioodiliselt (1 a intervalliga) vaadatakse üle protsesside ja tegevustega seonduvad riskid ja riskiohjemeetmed ning planeeritakse vajadusel täiendavad tegevused. 2024.aastal ajakohastatud riskide loetelu sisaldab 50 riski, millest 6 on kriitilised, 31 olulised, 10 tingimuslikud ning 3 väheolulised. Kriitilised riskid on:

1. Haldusülesannete täitmise rahastuse kärped (seirete eelarvekärped)
2. Tellimuste vähenemine (üldine majanduslik olukord, konkurents)
3. Kvalifitseeritud tööjõu puudus, raskused värbamisel (tööturu olukord)
4. Ajutised tööseisakud seadme rikke või kuluvahendite varu puudumise tõttu (vananevad seadmed, tarneprobleemid)
5. Kulude tõus (kütused, energia, tööjõud, labori kuluvahendid)
6. Halduslepingu investeringusummade vähenemine (riigieelarve vähendamine)

Peamised tegevused riskide maandamiseks on uute teenuste juurutamine, töökorralduse ja juhtimissüsteemi tõhustamine, kulude vähendamine ning personali arendamine.

Korruptsioonirisk

Korruptsiooniriski ennetamisel lähtume kehtivatest õigusaktidest, eetilisest ja ausast äripidamisest ning rakendame sellele kaasa aitavaid meetmeid. Pidades silmas korruptsiooni ennetamise meetmeid on EKUK-is kehtestatud:

- kõik töötajad on täitnud ja allkirjastanud erapooletuse ja konfidentsiaalsuse avalduse, milles tuuakse välja personaalsed seosed EKUK klientidega - majanduslikud seosed, lähisugulased, endised tööandjad;
- kõik töötajad on kohustatud kõigi klientidesse puutuvate protseduuride ja informatsiooni puhul rangelt kinni pidama konfidentsiaalsuse nõuetest;
- hanke kord, mis näeb ette, et hankekomisjoni liikmed deklareerivad oma huvide puudumist;
- kord aastas toimub vastutavatel ametikohtadel töötavate töötajate koolitamine korruptsiooni, huvide konflikti vältimise, ärietika jmt teemadel.

Investeeringud

EKUK investeeris materiaalsesse põhivarasse 2024.aastal 922 944 eurot sealhulgas suuremad investeeringud olid seotud projekti "Õhukvaliteedi seirevõrgustiku arendus" summas 590 900 eurot, riikliku halduskohustuste investeering summas 74 000 eurot (2023 aastal 150 000 eurot) ja ettevõtte eesmärkide täitmiseks seadmete uuendamine summas 258 044 eurot. Peamised investeeringute valdkonnad 2024.aastal olid vee- ja õhukvaliteedi valdkonna seadmete uuendamine, laborite analüüsikvaliteedi tõstmine, riiklike kohustuste täitmiseks vajalike amortiseerunud analüüsiseadmete välja vahetamine. Seadmetesse investeerimine on toimunud EKUK-i strateegiliste plaanide alusel, mis lähtuvad analüüsiseadmete võimaliku kasutusea prognoosidele. Investeeringute eesmärgiks on tagada EKUK-i tegevuse jätkusuutlikus EL määruste ning direktiivide täitmiseks vajalike andmete kogumisel. EKUK ei ole võimeline kõiki investeeringuid katma omavahenditest ja vajalikud on EL toetused - sihtfinantseeringud laborite jätkusuutlikuks arenguks. 2024.aasta EKUK-i eelarves on planeeritud strateegiliste eesmärkide täitmiseks investeerida 2 050 000 eurot. Osa planeeritud investeeringud lükkus edasi 2025.aastasse tulenevalt hangete tähtaja pikenemisest. 2025.aastal plaanitakse jätkata väljakujunenud töösuundadega ning uusi tegevusvaldkondi juurutada ei ole plaanis.

Jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtete järgimine

EKUK on riigile kliimamuutustega seonduvate andmete teadmuskuskeskus, koondades kliimamuutusega seonduvate tegurite andmestikke ning esitades neid nii üldsusele kui poliitika kujundajatele arusaadaval kujul, panustades oma põhitegevusega olulisel määral ÜRO üleilmsete säästva arengu eesmärkide elluviimisele Eestis:

- aitab välja selgitada keskkonnaprobleemide põhjused;
- tagab kvaliteetsed ja usaldusväärsed keskkonnaandmed;
- tagab riigile ajakohased teadmised kliimaneutraalsuse poole liikumiseks;
- osaleb rahvusvahelistes koostööprojektides, mille eesmärkideks on kliimamuutuse leevendamine, selle mõjuga kohanemine ning keskkonnaseisundi uuringud.

Oma tegevuses järgib EKUK jätkusuutliku ja vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid. Ettevõtte juhindub ÜRO säästva arengu eesmärkidest, standardis EVS-EN ISO 26000:2020 Juhis sotsiaalseks vastutuseks ning Rohelise Kontori käsiraamatus toodud põhimõtetest. EKUK-is on tagatud hea ühingujuhtimise tava ja organisatsiooni tegevuste läbipaistvus. Rakendatud on standardil EVS-EN ISO/IEC 17025 põhinev juhtimissüsteem, mille nõuetekohast toimivust tõendab Eesti Akrediteerimiskeskuse väljastatud akrediteering.

Iga-aastaselt viiakse läbi organisatsiooni kõikide tegevusvaldkondade riskide hindamine ning vaadatakse üle riske maandavad meetmed. Riskide tasemehindamisel arvestatakse muuhulgas mõjudega keskkonnale kui ka tööohutusele ja töötervishoiule. Ettevõttes ei ole ühtegi tööga seotud vigastustest ja tööga seotud tervisehäiretest põhjustatud surmajuhtumit ega registreeritud tööõnnetusi. Keskendume tööõnnetuste vältimisele ja õnnetustest või haigestumistest tingitud töölt eemaloleku vähendamisele.

EKUK teeb üldpõhimõttekohaselt koostööd vaid kompetentsete ja usaldusväärsete ettevõtetega, kes tegutsevad kõikidel turgudel kooskõlas seadustega ja peavad kinni kõrgetest eetika väärtustest, rahvusvaheliselt tunnustatud inimõigusstandarditest ja töötavatest. Perioodiliselt korraldatakse klientide ja tarnijate rahulolu uuringuid. 2024. a. lõpus toimunud kliendiuuringul saadi keskmiseks kliendirahulolu hinnanguks 88%, mis on kõrgeim tulemus alates 2015.aastast toimunud uuringute seas. 2023. aasta lõpus toimunud organisatsiooni terviseuuringul saadi keskmiseks töötajate rahuloluks 83%. Tarnijate osas hinnati toodete kvaliteeti, õigeaegseid tarneid, tehnilist võimekust ja hinnapoliitikat. Kõrgetasemeline koostöö oma tarnijatega võib konkurentsitihe keskkonnas anda ettevõttele vajaliku konkurentsieelise.

Organisatsiooni töötajatel võimaldatakse ennast täiendada koolitustel, seminaridel ja konverentsidel nii Eestis kui ka väljaspool. Täiendavalt pakutakse personalile regulaarseid erialaseid ning enesejuhtimise sisekoolitusi ning meeskonna- ja motivatsiooniüritusi.

2024.aastal oli palgatöötajate arv 163. Ettevõttest lahkus 14 töötajat ning töötajate voolavuse määr oli 8,6%. Suhteliselt madal voolavuse määr viitab sellele, et ettevõtte suudab tagada töötajatele stabiilse ja pikajalise töösuhete keskkonna vajalike arenguvõimalustega.

Töötajate seas propageeritakse keskkonnasäästlikku mõtteviisi ning käitumist: energia säästmine, paberikasutuse piiramine, jalgrattaga või jalgsi töö käimine jne. Spordiharrastuste toetamiseks makstakse töötajatele tervisetootust. Loome pikajalist keskkondlikku väärtust ning vähendame ettevõtte otsest ja kaudset keskkonnamõju.

EKUK-is on töötav jäätmete sorteerimise süsteem olmejäätmete, paberi ja papi, ohtlike jäätmete, elektroonika ja akude ning patareide kogumiseks. Lisaks kogutakse osakondades eraldi polüstireeni, kilet ja kasutuskõlblikke esemeid, mööblit. Soodustatakse inventari ringset kasutuspraktikat ja tõstetakse töötajate teadlikkust jätkusuutlikkust tarbimisest.

2021.aastal alustati süsiniku jalajälje hindamist kõikides EKUK osakondades mida korratatakse iga aastasel. Süsiniku jalajälje hindamine on arvutuslik ning lähtub GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard juhistest, mille järgi hinnatakse otseseid ja kaudseid kasvuhooonegaaside heitkoguseid. Sisendandmeteks on elektri ja soojuse tarbimine, ettevõttele kuuluvate sõidukite kütusekogused ja külmaseadmete külmaainete leke. Jätkuvaks väljakutseks on sobivate meetmete rakendamine süsiniku jalajälje vähendamiseks.

MAJANDUSLIKUD NÄITAJAD

EKUK-i äritulud olid aruandeaastal kokku 11 078 093 eurot (2023. aastal 10 094 240 eurot). Äritulude kasv 10% võrreldes eelmise aruandeaastaga. EKUK-i äritulud koosnevad vastavalt taksonoomiale müügitulust summas 4 791 684 eurot, sihtfinantseerimistulust summas 1 215 857 eurot, rendi- ja üüritulust summas 91 103 eurot, kasum põhivarade müügitulust summas 4 098 eurot, valmidusastme meetodil hinnatud tekkepõhised lepingulised tulud summas 35 851 eurot ja eraldistoetusest halduslepingu täitmiseks summas 4 939 500 eurot. Äritulust on müügitulu 4 791 684 eurot (2023. aastal 4 875 460 eurot), mis moodustas majandusaastal 43% äritulust ja Halduslepingu toetuse lepingu tulu 4 939 500 eurot (2023.aastal 4 527 142 eurot), mis moodustas äritulust 45%, sihtfinantseerimistulu 1 215 857 eurot, mis on 11% (2023 aastal 595 442 eurot) ja muud tulud 131 052 , mis on 1% (2023 aastal 96 196 eurot). Riigi hallatavatele üksustele osutati aruandeaastal teenuseid kokku 8 629 015 euro eest (2023. aastal 7 893 148 eurot), kolme aasta keskmine tehingud riigiga on 80%.

Majandusaasta puhaskasum oli 2024.aastal 290 154 eurot (2023. aastal – 69 018 eurot). Oluline mõju EKUK-i puhaskasumi (-kahjumi) 2024 aastal omas varade sihtfinantseerimine, mis on saadud ja kasutatud toetuse läbi suurendas oluliselt puhaskasumit ning varadelt (sh. sihtfinantseeritud varadelt) arvestatav kulum, mis oli 2024.aastal 796 964 eurot, vähenes võrreldes 2023.aastaga (2023. aastal 1 155 844 eurot). Arvestatava kulumi oluline vähenemine on seotud 2023 aastal muutunud ühe põhivara arvelevõtmise alampiirmääraga, (milleks on 10 000 eurot), mis vähendas raamatupidamislikku puhaskasumit aastal 2023. Koondina vaadates oli varade puhasrentaablus 2024.aastal 4% (2023 aasta -1%).

Järgnevatel aastatel algavad mitmed EKUK-i osalusel oluliste Euroopa Liidu poolt finantseeritavate koostöö-, uurimis- ja investeerimisprojektid, mis hakkavad oluliselt EKUK-i äritulu suurendama ning läbi tehtavate investeeringute ka varade mahtu kasvatama. Algavad projektid omavad kindlasti positiivset mõju EKUK-i äritegevuse näitajatele ja jätkusuutlikkusele läbi investeeringute. Samas tuleb tulenevalt suurematest investeeringutest arvestada ka kulumi (ehk mitterahaliste kulude) kasvuga tulevikus, mille reaalne mõju majandusaastate puhaskasumile (-kahjumile) hakkab ilmnema järgenvate aastate finantsnäitajatest.

Finantssuhtarvud	2023	2024
EBITA marginaal, % (EBITA/äritulud)	-1%	3%
Lisandväärtus töötaja kohta (Ärikasum+amortisatsiooni kulu+tööjõukulu)/keskmine töötajate arv	46 968 eurot	50 210 eurot
Äritulude muutus	11%	10%
Äritegevuse rahavood/äritulud	9%	5%
Rahakordaja (raha ja raha ekvivalendid/lühiajalised kohustised)	1,1	1,6
Nõuete käibekordaja (äritulu/keskmine lühiajaline debitoorne võlgnevus)	7,9	9,6
Varade puhasrentaablus {puhaskasum/varad kokku (aasta keskmine)}	-1%	4%

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 683 994	3 658 462	2
Nõuded ja ettemaksed	1 159 720	1 289 944	3
Kokku käibevarad	2 843 714	4 948 406	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	14 064	0	3
Materiaalsed põhivarad	4 259 273	4 133 293	6
Immateriaalsed põhivarad	25 225	52 373	7
Kokku põhivarad	4 298 562	4 185 666	
Kokku varad	7 142 276	9 134 072	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	997 033	1 120 990	9,10,11
Sihtfinantseerimine	36 838	2 169 831	12
Kokku lühiajalised kohustised	1 033 871	3 290 821	
Kokku kohustised	1 033 871	3 290 821	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	1 582 126	1 582 126	13
Kohustuslik reservkapital	158 212	158 212	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 077 913	4 171 931	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	290 154	-69 018	
Kokku omakapital	6 108 405	5 843 251	
Kokku kohustised ja omakapital	7 142 276	9 134 072	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Müügitulu	4 791 684	4 875 460	14
Muud äritulud	6 286 409	5 218 780	15
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 210 658	-1 090 237	16
Mitmesugused tegevuskulud	-2 006 956	-1 858 349	17
Tööjõukulud	-6 351 207	-5 729 885	18
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-824 113	-1 181 221	6,7
Muud ärikulud	-429 384	-335 235	19
Kokku ärikasum (-kahjum)	255 775	-100 687	
Intressikulud	0	-2 400	
Muud finantstulud ja -kulud	39 176	34 069	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	294 951	-69 018	
Tulumaks	-4 797	0	19
Aruandeaasta kasum (kahjum)	290 154	-69 018	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	255 775	-100 687	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	824 113	1 181 221	6,7
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-2 049	-2 083	
Kokku korrigeerimised	822 064	1 179 138	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-116 161	-285 214	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-123 957	292 402	
Laekumised sihtfinantseerimisest	-235 007	-131 436	
Kokku rahavood äritegevusest	602 714	954 203	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-1 198 731	-204 734	6
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	2 049	2 083	
Laekumised sihtfinantseerimisest	-1 390 033	2 047 231	
Laekunud intressid	39 330	34 151	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 547 385	1 878 731	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	0	-24 005	
Makstud intressid	0	-2 482	
Makstud dividendid	-25 000	0	13
Makstud ettevõtte tulumaks	-4 797	0	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-29 797	-26 487	
Kokku rahavood	-1 974 468	2 806 447	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3 658 462	852 015	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 974 468	2 806 447	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 683 994	3 658 462	

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

				Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2022	1 582 126	158 212	4 171 931	5 912 269
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	-69 018	-69 018
31.12.2023	1 582 126	158 212	4 102 913	5 843 251
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	290 154	290 154
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-25 000	-25 000
31.12.2024	1 582 126	158 212	4 368 067	6 108 405

Omakapitali muutuste lisainformatsioon vt.lisa nr.13

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ

Aruande periood 01.01.2024 kuni 31.12.2024

Eesti Keskkonnauuringute Keskus OÜ (EKUK) koostab raamatupidamise aastaaruande kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse §34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrusega (edaspidi Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend). EKUK rakendab kasumiaruande koostamisel Raamatupidamise seaduse 2.lisas toodud skeemi nr.1. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja raha lähendid on kajastatud bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke pangas.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

EKUK-i arvestusvaluuta on euro. Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on võetud aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid tehingu toimumise päeval. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised on hinnatud ümber eurodeks Euroopa Keskpanga valuuta kursside alusel, mis kehtisid aruandekuupäeval. Välisvaluuta tehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes periooditulu või -kuluna kirjel "muud ärikulud".

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Igal aruandekuupäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid nende finantsvarade väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla nendest eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdsväärtuseni. Seejuures hinnatakse nõuet iga konkreetse kliendi vastu eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Selliseks infoks võivad olla ostjate olulised finantsraskused, pankrot, finantsiline reorganiseerimine või kohustiste mittetäitmine (enam kui 90 päeva üle tähtaja). Väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetud nõuded on kajastatud perioodikuluna ja kantud bilansist välja.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade arvestuses on lähtutud RTJ-s 5 esitatud põhimõtetest. Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta ja maksumusega alates ühe põhivara arvelevõtmise alampiirmäära, mis aruandeperioodil on 10 000 eurot, väljaarvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest. Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla põhivara arvelevõtmise alampiirmäära kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja varade kasutuselevõtmise hetkel, kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalse põhivarade objekt, mis koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest ja millel on erinev kasulik eluiga, võetakse raamatupidamises arvele eraldi varaobjektina ning määratakse iga komponendi amortisatsiooninorm lähtuvalt selle kasulikust elueast. Perioodilise hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna nenede tekkimise perioodil. Ehituslikud remondid ja parendused.

Põhivarade parenduste ja remondiga seotud kulutused, mis vastavad põhivarade kriteeriumitele, kapitaliseeritakse ning võetakse arvele peavara komponentidena.

Immateriaalsed põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses ning kajastatakse bilansis jääkmaksumuses. Immateriaalsed põhivarad amortiseeritakse lineaarselt kuni seitsme aasta jooksul. Immateriaalse põhivarade amortiseerimisel lähtutakse eeldusest, et selle lõppväärtus on null.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 10 000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajatised	10 kuni 50 aastat
Masinaid ja seadmed	2,5 kuni 20 aastat
Muud põhivara	2 kuni 10 aastat
Immateriaalne põhivara	3 kuni 10 aastat

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivarade objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui on märke sellest, et varaobjektide eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused varade amortiseerimises edasiulatuvalt. Avaliku sektori üksused, kes rakendavad avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendit ei tee varade väärtuse teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul, kui varade väärtus ei ole langenud selle riknemise või muul osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu.

Varade väärtuse langus. Igal aruandekuupäeval hinnatakse materiaalse ja immateriaalse põhivarade puhul varade väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse varade kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra varade bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Varade kaetav väärtus on varade õiglase ülevaate väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või varade kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Varade väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et varade kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et varade või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse varade bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivarade allahindluse kahjumi vähendamisenä.

Rendid

Renditehingut käsitletakse kapitalirendina, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. EKUK kajastab kapitalirendina kõik lepingud, kus on täidetud vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

- renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpul üle rentnikule;
- rentnikul on optsoon osta renditavat vara oluliselt madalama hinnaga selle õiglasest väärtusest ning on kindel, et rentnik seda kasutab;
- lepinguperiood katab üle 75% renditava vara majanduslikust elueast;
- rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus üle 90% renditava vara õiglasest väärtusest;
- renditud vara on nii spetsiifiline, et vaid rentnik saab seda ilma modifikatsioonideta kasutada.

Kõik ülejäänud renditehingud kajastatakse kasutusrendina. Rentide kajastamine, kui EKUK on rentnik.

Kasutusrendi perioodil tasutavad maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul isegi siis, kui lepingujärgsed rendimaksed ei ole võrdsed. Kapitalirent võetakse arvele vara ja kohustisena renditud vara õiglase ülevaate summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise lõppväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressi määr on igal ajahetkel kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaradega, kusjuures amortisatsiooni perioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu sisemise intressimäära meetodil. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12. kuu jooksul alates aruandekuupäevast, kui ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

EKUK kajastab oma bilansis eraldist juhul, kui:

- ettevõtte lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus;
- kohustise realiseerumine on tõenäoline;
- kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Eraldis kajastatakse bilansis ainult juhul, kui selle realiseerumise tõenäosus on suurem kui 50%. Juhul, kui realiseerumise tõenäosus on väiksem kui 50%, eraldist bilansis ei moodustata, kuid võimalik kohustus avalikustatakse aruande lisades. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldiste realiseerumise aja kohta.

Eraldiste suurusele hinnangu andmisel kaasatakse ka eksperte väljapoolt ettevõtet. Pikaajalised eraldised kajastatakse bilansis eraldistega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas. Juhul, kui ülaltoodud tingimused ei ole täidetud, eraldist bilansis ei moodustata, kuid seonduvad asjaolud avalikustatakse aruande lisades tingimusliku kohustisena (nt. kohtuvaidlusega seotud asjaolud.)

Samuti avalikustatakse tingimuslike kohustistena olulised lubadused, garantiid jms, mis tulevikus võib teatud tingimustel muutuda kohustiseks.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ettenähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset. Seega sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivarade soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk; kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval. Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõueteena. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulutused on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivarade soetust mõlemal eraldi. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Sihtfinantseerimise korral põhivarade soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna. Mitterahalise sihtfinantseerimise korral eristatakse:

- 1) sihtfinantseerimist kolme osapoole seotud tehingus, kui toetuse andja või vahendaja kannab raha üle otse kaupade või teenuste tarnijale, kellelt toetuse saaja kaupu või teenuseid saab;
- 2) sihtfinantseerimist, mille korral toetuse andja annab toetuse saajale üle kaupu või teenuseid ning sellega ei kaasne otseselt nende müük tarnija poolt.

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt).

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta. Ettevõtte tegutseb rakendusüksusena välisabi vahendamisel. Ettevõtte vahendab toetusi toetusesaajatele. Sihtfinantseerimise vahendamiseks laekunud vahendid kajastatakse laekumisel bilansis real "Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed". Sihtfinantseerimise vahendamist kajastatakse tekkepõhise printsiibi järgi kuludes ja ka tuludes samades perioodides kui toetuste saajad. Põhivarade sihtfinantseerimise vahendamist kajastatakse kuludes ja ka tuludes sellel perioodil, millal toetuse saaja kajastab põhivarade soetamise, olenemata sellest, kas toetuse saaja kajastab samal ajal saadud toetuse kohustiste kontoklassis 257 või tulude kontogrupis 3502. Ettevõtte kui kaasfinantseerija kulud projektile kajastatakse välisabi kaasfinantseerimise kuludena.

Tegevustoetused on antud ja saadud toetused, mis antakse lähtudes põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Tegevustoetusi kajastatakse toetuse andja poolt raha ülekandmisel kuluna ja toetuse saaja poolt tuluna raha laekumisel.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Tulu kajastamine pikaajalistelt teenuslepingutelt:

Tulu pikema perioodi jooksul osutatavate teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest aruandekuupäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulud ja kulusid) on võimalik usaldusväärselt prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Teenuse osutamisest saadavad tulud kajastatakse hinnanguliselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud. Osutatava teenuse valmidusaste määratakse kasutades teenuse osutamisega seotud tegelike kulude suhet võrreldes eelarveliste kogukuludega. Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärselt prognoosida, kuid on tõenäoline, et ettevõtte suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmise seotud kulude ulatuses. Kui on tõenäoline, et teenuse osutamisega kaasnevad kogukulud ületavad teenuse osutamisest saadava tulu, siis kajastatakse oodatav kahjum täies ulatuses kohe.

Intrinsitulu, dividenditulu ja litsentsitasud kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt

hinnata.

Kulud

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivarade või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh.käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibe-maksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna kasumiaruande kirjel" Muud ärikulud".

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 01.01.2019 aastal kohaldub TuMS §4 lg 5 ja §50¹ dividendidena regulaarselt jaotatud kasumi maksumääraks 14% ehk 14/86 dividendide netosummast, seega saab äriühing dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära ja tavamäära 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustisena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustis tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval. Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiiste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustisi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustist, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustis, mis kaasneks juhul, kui kogu jaotamata kasum makstakse välja dividendidena, on esitatud aastaaruande lisas. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksetele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendi väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2021.a.esimene arvesse võetav aasta. 2024 aasta dividendide väljamaksed 2025 aastal on dividendide maksumäär 22/78 väljamakstavalt netosummalt.

Seotud osapooled

EKUK-i seotud osapoolteks on loetud:

-EKUK-i tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
-sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse raamatupidamise aastaaruandes informatsioon nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või EKUKi sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele, tulenevalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi (§49¹).

Aruandekuupäeva järgsed sündmused:

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on selline sündmus, mis kinnitab eksis-teerinud asjaolusid. Korrigeerivate sündmuste mõju kajastatakse lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes. Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on selline sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerimist. Mittekorrigeerivate sündmuste mõju ei kajastata majandusaasta põhjaruannetes (bilansis ja kasumiaruandes), vaid avaldatakse lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha kassas	718	723
SEB Pank	256 459	379 650
LHV pank	1 426 817	3 278 089
Kokku raha	1 683 994	3 658 462

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	588 053	588 053	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	588 053	588 053	0	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	204 332	204 332	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	17	17	0	0	5
Muud nõuded	35 851	35 851	0	0	
Viitlaekumised	35 851	35 851	0	0	
Ettemaksed	69 222	55 158	14 064	0	
Tulevaste perioodide kulud	55 158	55 158	0	0	
Muud makstud ettemaksed	14 064	0	14 064	0	
Saamata sihtfinantseerimine	276 309	276 309	0	0	12
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 173 784	1 159 720	14 064	0	

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	653 296	653 296	0	0	4
Ostjatelt laekumata arved	653 296	653 296	0	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	187 654	187 654	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	345 434	345 434	0	0	5
Ettemaksed	65 140	65 140	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	51 076	51 076	0	0	
Muud makstud ettemaksed	14 064	14 064	0	0	
Saamata sihtfinantseerimine	38 420	38 420	0	0	12
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 289 944	1 289 944	0	0	

Real "Nõuded seotud osapooltega" on kajastatud nõue teenuste eest Kliimaministeeriumile summas 204 332 eurot ning Real "Viitlaekumised" lõpetamata lepingu saamata tulu 2024 aastal tekkepõhiselt summas 35 851 erot.

Real "Muud makstud ettemaksed " on kajastatud SEB panga poolne garantiileping Keskkonnaameti kasuks, mis tuleneb Jäätmeseaduse § nr.98³.

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	792 385	840 950	
s.h Ostjatelt laekumata arved	588 053	653 296	
s.h Seotud osapooltelt laekumata arved	204 332	187 654	
Kokku nõuded ostjate vastu	792 385	840 950	3

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	133 662	0	135 342
Üksikisiku tulumaks	0	66 978	0	120 591
Erioodustuse tulumaks	0	4 819	0	4 099
Sotsiaalmaks	0	125 266	0	211 504
Kohustuslik kogumispension	0	3 985	0	6 934
Töötuskindlustusmaksed	0	7 487	0	12 936
Ettemaksukonto jääk	17		345 434	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17	342 197	345 434	491 406

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

					Kokku
	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2022					
Soetusmaksumus	322 196	3 941 589	17 242 965	348 018	21 854 768
Akumuleeritud kulum	0	-2 166 207	-14 534 400	-203 758	-16 904 365
Jääkmaksumus	322 196	1 775 382	2 708 565	144 260	4 950 403
Ostud ja parendused	0	12 361	326 373	0	338 734
Amortisatsioonikulu	0	-151 540	-693 152	-24 790	-869 482
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	-33 611	-237 312	-15 439	-286 362
31.12.2023					
Soetusmaksumus	322 196	3 907 664	15 946 325	276 109	20 452 294
Akumuleeritud kulum	0	-2 305 072	-13 841 851	-172 078	-16 319 001
Jääkmaksumus	322 196	1 602 592	2 104 474	104 031	4 133 293
Ostud ja parendused	0	0	922 944	0	922 944
Amortisatsioonikulu	0	-151 449	-620 725	-24 790	-796 964
31.12.2024					
Soetusmaksumus	322 196	3 907 664	16 508 042	276 109	21 014 011
Akumuleeritud kulum	0	-2 456 521	-14 101 349	-196 868	-16 754 738
Jääkmaksumus	322 196	1 451 143	2 406 693	79 241	4 259 273

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2024	2023
Masinad ja seadmed	4 098	2 083
Transpordivahendid	4 098	2 083
Kokku	4 098	2 083

Lisa 7 Immateriaalsed põhivarad
(eurodes)

		Kokku
	Arvutitarkvara	
31.12.2022		
Soetusmaksumus	315 244	315 244
Akumuleeritud kulum	-237 494	-237 494
Jääkmaksumus	77 750	77 750
Amortisatsioonikulu	-25 377	-25 377
31.12.2023		
Soetusmaksumus	306 373	306 373
Akumuleeritud kulum	-254 000	-254 000
Jääkmaksumus	52 373	52 373
Amortisatsioonikulu	-27 148	-27 148
31.12.2024		
Soetusmaksumus	306 373	306 373
Akumuleeritud kulum	-281 148	-281 148
Jääkmaksumus	25 225	25 225

Lisa 8 Kasutusrent
(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2024	2023	Lisa nr
Kasutusrenditulu	91 103	94 113	15
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus			
Muud varad	72 781	74 266	
Kokku	72 781	74 266	

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2024	2023	Lisa nr
Kasutusrendikulu	122 157	110 210	17

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	276 969	276 969	0	0	10
Võlad töövõtjatele	377 867	377 867	0	0	11
Maksuvõlad	342 197	342 197	0	0	5
Kokku võlad ja ettemaksed	997 033	997 033	0	0	

	31.12.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	287 353	287 353	0	0	10
Võlad töövõtjatele	342 196	342 196	0	0	11
Võlad seotud osapooltele	35	35	0	0	
Maksuvõlad	491 406	491 406	0	0	5
Kokku võlad ja ettemaksed	1 120 990	1 120 990	0	0	

Lisa 10 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Materjalise ja teenuste eest	276 969	126 588
Materiaalse Põhivara eest	0	160 800
Kokku võlad tarnijatele	276 969	287 388

Lisa 11 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Puhkusetasude kohustis	368 228	332 161	
Muud viitvõlad	9 639	9 836	
Kokku võlad töövõtjatele	377 867	341 997	9

Lisa 12 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks								
SFOS296 2021-2027	0	0	2 256 000	0	74 769	134 000	0	2 047 231
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	0	2 256 000	0	74 769	134 000	0	2 047 231
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
EL projekt Interreg /CINTRAN	0	48 432	0	0	47 964	0	0	468
EL projekt Life IP CleanEST	42 270	0	257 500	0	253 650	0	38 420	0
EL projekt Life21 IPC AdaptES	0	0	44 966	0	39 117	0	0	5 849
EL projekt MARCHES	0	0	49 687	0	12 241	0	0	37 446
EL projekt R4C	0	0	102 257	0	23 420	0	0	78 837
SFOSPO Silam	0	0	10 281	0	10 281	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	42 270	48 432	464 691	0	386 673	0	38 420	122 600
Kokku sihtfinantseerimine	42 270	48 432	2 720 691	0	461 442	134 000	38 420	2 169 831
	31.12.2023		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud kasumiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2024	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks								
SFOS296 2021-2027	0	2 047 231	865 967	2 256 000	66 300	590 900	0	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	2 047 231	865 967	2 256 000	66 300	590 900	0	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
EL projekt Life IP CleanEST	38 420	0	164 992	0	253 249	0	126 677	0
EL projekt Life21 IPC AdaptES	0	5 849	41 156	0	81 869	0	34 865	0
EL projekt MARCHES	0	37 446	0	0	45 132	0	7 686	0
EL projekt R4C	0	78 837	23 420	0	65 419	0	0	36 838
EL projekt Interreg /CINTR	0	468	0	0	36 275	0	35 807	
SFOS296 2021-2027	0	0	5 439	0	76 713	0	71 274	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	38 420	122 600	235 007	0	558 657	0	276 309	36 838
Kokku sihtfinantseerimine	38 420	2 169 831	1 100 974	2 256 000	624 957	590 900	276 309	36 838

Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks laekus 2024 aastal Kliimaministeeriumilt

1 077 554 eurot, tagasi makstud lepingu mitte täitmisel 2 256 000 eurot ja tegevuskulude sihtfinantseerimiseks laekus 211 587

eurot.(Kliimaministeeriumilt laekus 2023 aastal sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks 2 256 000 eurot ja sihtfinantseerimine tegevuskuludeks

302 466 eurot). Sihtfinantseerimise tegevuskulude katteks EU projektide välispartneriteltlaekus 23 420 eurot.

Lisa 13 Osakapital
(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Osakapital	1 582 126	1 582 126
Osade arv (tk)	1	1

OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus e osakapital kuulub 100% Eesti Vabariigile.
Osa valitseja on Kliimaministeerium, keda esindab kliimaminister.
Aruandekuupäevaks 31.12.2024 on ettevõtte jaotamata kasum summas 4 368 068 eurot.
Ettevõtte jaotamata kasumist on võimalik väljamaksta dividende summa 3 407 092 eurot.
(2023 a. 3 282 330 eurot). Dividendide väljamaksmisel kaasnev tulumaksu kulu 22/78 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Tulumaksuseadusest tulenevalt tekib tulumaksu kohustis summas 960 975 eurot.(2023 a.820 583 eurot).
2024 aastal maksti osa valitsejale dividende 25 000 eurot ja tasuti tulumaksu 4 797 eurot.(2023 aastal dividende ei makstud).

Lisa 14 Müügitulu
(eurodes)

	2024	2023
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	4 610 369	4 690 629
Soome	131 636	127 403
Leedu	0	41 424
Läti	1 352	6 294
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	22 983	3 110
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	4 766 340	4 868 860
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Suurbritannia	0	6 600
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	25 344	0
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	25 344	6 600
Kokku müügitulu	4 791 684	4 875 460
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Keskkonnauuringud	4 391 905	4 766 894
Muud tegevustulud	399 779	108 566
Kokku müügitulu	4 791 684	4 875 460

Lisa 15 Muud äritulud

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	4 098	2 083	
Tulu sihtfinantseerimisest	1 215 857	595 442	12
Rendi- ja üüritulu	91 103	94 113	8
HL Toetuse andmise lepingu tulu	4 939 500	4 527 142	
Muud	35 851	0	
Kokku muud äritulud	6 286 409	5 218 780	

Halduslepingu Toetuse andmise lepingu alusel saadud toetus KLiimaministeeriumilt majandusaastal summas 4 939 500 eurot riiklike seirete ja EU direktiivide alusel riiklike kohustuste täitmiseks, sh seadmete uuendamiseks toetus 74 000 eurot.(2023 a.4 527 142 eurot sh seadmete uuendamise toetus 150 000 eurot).Real "Muud" summas 35 851 eurot on kajastatud valmidusastme meetodil Kliimaministeeriumi lepingute tekkepõhised tulud 2024 aastal, lepingu lõpetamine ja akteerimine toimub 2025 aastal.

Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2024	2023
Tooraine ja materjal	-871 720	-715 310
Energia	-317 462	-346 624
Elektrienergia	-171 786	-174 865
Soojusenergia	-47 817	-56 313
Kütus	-97 859	-115 446
Veevarustusteenused	-13 519	-12 467
Muud	-7 957	-15 836
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 210 658	-1 090 237

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2024	2023
Üür ja rent	-122 157	-110 210
Mitmesugused bürookulud	-489 575	-418 026
Lähetuskulud	-117 184	-86 047
Riiklikud ja kohalikud maksud	-1 674	-292
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-7 165	-1 331
Hooldus ja remondikulu	-432 022	-435 347
Väheväärtuslik vara	-248 104	-200 559
Kindlustus	-42 197	-38 490
Transpordikulu	-85 800	-89 428
Projektide tellitud tööd	-427 536	-379 934
Muud	-33 542	-98 685
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-2 006 956	-1 858 349

Lisa 18 Tööjõukulud

(eurodes)

	2024	2023
Palgakulu	-4 268 060	-3 827 331
Sotsiaalmaksud	-1 554 413	-1 388 488
Puhkusekohustisekulud	-345 571	-298 762
Personalikulud -koolituskulud	-50 744	-41 208
Erisoodustused (sh.maksud)	-119 456	-145 753
Muud	-12 963	-28 343
Kokku tööjõukulud	-6 351 207	-5 729 885
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	148	145
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	163	163
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	15	20
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	6	6

Lisa 19 Muud ärikulud
(eurodes)

	2024	2023
Kahjum valuutakursi muutustest	154	-402
Trahvid, viivised ja hüvitised	-74	-83
Maamaks	-7 552	-6 861
Tulumaks	-3 561	-1 693
Käibemaks	-391 895	-304 737
Esndus- ja vastuvõtukulud	-25 106	-21 459
Muud	-1 350	0
Kokku muud ärikulud	-429 384	-335 235

Real "Käibemaks" on kajastatud käibemaksukulu, mis on arvestatud proportsionaalse käibemaksu arvestusega. Maksustatava ja mitte maksustatava käibe suhtest. 2024 aastal oli kulu 51% (2023 a.50%).

Lisa 20 Seotud osapooled
(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Kliimaministeerium
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti Vabariik

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2024	31.12.2023
Nõuded ja ettemaksed		
Emaettevõtja	204 332	187 654
Kokku nõuded ja ettemaksed	204 332	187 654

MÜÜDUD	2024	2023
	Teenused	Teenused
Emaettevõtja	610 264	668 193
Kokku müüdnud	610 264	668 193

OSTETUD	2024	2023
	Teenused	Teenused
Emaettevõtja	4 941	35 014
Kokku ostetud	4 941	35 014

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2024	2023
Arvestatud tasu	168 273	170 210

Juhatuse liikmete ametilepingu ennetähtaegse lõpetamisel kaasneks ettevõttel kohustus maksta lahkumishüvitist kolm kuupalga keskmise tasu ulatuses.

2024 aastal makstud dividendide summa on toodud lisas nr.13.